లిల్లీ

వసుంధర

లతను చూడగానే ఒక్కసారి నా హృదయం స్పందించింది. అయితే లత నన్ను చూడలేదు.

లతను నేను ప్రాణంకంటే ఎక్కువగా ప్రేమిస్తున్నాను. ఆమె రూపం నా మనసులో స్థిరమైన ముద్ర వేసుకున్నది.

ఆమె నాకు ఆరు నెలలుగా తెలుసు. తొలి చూపులోనే ఆగలేక ఆమెను పలకరించాను. తర్వాత పరిచయం పెంపొందింది. ఆమెకు నా వివరాలు చెప్పాను. మేము తరచుగా కలుసుకుంటూండేవాళ్ళం.

లత నన్ను ప్రేమించానని ఒక్కసారి కూడా నాకు చెప్పలేదు. మేమిద్దరం ఎప్పుడు కలుసుకున్నప్పటికీ— ప్రేమ గురించి తప్ప ఇతరాలే మాట్లాడుకునే వాళ్ళం. నేనెప్పుడైనా ప్రేమ ప్రసక్తి తీసుకువస్తే లత మార్చేది. నన్ను తరచుగా కలుసుకుంటున్నది కాబట్టి ఆమె నన్ను ప్రేమిస్తున్నదనే అనుకున్నాను.

ఈ ఆరు నెలలలోనూ నేనొకసారి క్యాంపుకు వెళ్ళాను. అప్పుడు మేమిద్దరమూ ఉత్తరాలు కూడా రాసుకున్నాం. వాటిలో కూడా ఎక్కడా ప్రేమలేదు. అమెరికన్స్ రీగన్ వల్ల ఇబ్బంది పడుతున్నారని విచారించడం కోసం ఆ ఉత్తరాలు రాసుకున్నాం.

లత నాకు అర్థం కావడంలేదు. కానీ ఆమె నా అర్ధాంగి కావాలన్నది నా కోరిక. అందువల్ల నే ఏమో— లత కనబడినప్పుడల్లా నా హృదయం స్పందించక మానదు.

లత హోటలు ముందాగింది. అది హోటలంటే కాఫీ హోటలు కాదు. అక్కడ టిఫిను, భోజనం ఏమీ దొరకవు. అది లాడ్జి.

ఆమె లాడ్జిముందు ఆగడం నాకూ చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. లాడ్జిలో ఆమెకు పనేముంటుంది?

నేను లతను చూస్తూనే ఉన్నాను. ఆమె లాడ్జిలో ప్రవేశించింది.

నేనింకా ఆశ్చర్యపడ్డాను. ఏం చేయాలో అని ఓ క్షణం తటపటాయించాను. చివరకు ధైర్యం చేసి నేనూ లోపలకు వెళ్ళాను.

లత రిసెప్షన్‌లో ఏమో అడిగింది. తర్వాత చకచకా నడిచింది.

అక్కడ నన్నాపే వాళ్ళెవ్వరూ లేరు. కాసేపాగి నేను లతను అనుసరించాను. ఆమె మెట్లెక్కితే నేనూ యెక్కాను. అయితే ఆమె కళ్ళబడకుండా జాగ్రత్త పడ్డాను.

లత ఓ గదిలోకి వెళ్ళింది.

నేను గదిదాకా వెళ్ళి ఆగిపోయాను.

లోపలకు వెడితే?

ఎందుకో మనసొప్పలేదు. అలాగని తలుపు దగ్గర కాపలా కాయలేను.

లోపల్నుంచి అస్పష్టంగా మాటలు వినబడుతున్నాయి. ఎవరో పురుష పుంగవు డున్నాడు లోపల.

నా చెవులు రిక్కించాను. క్రమంగా అవి పదునెక్కాయి. లోపల మాటలు వినగల్గుతున్నాను.

గదికి ఎదురుగా ఉన్న పిట్టగోడనానుకుని ఎవరికీ అనుమానం కలుగని విధంగా ఆ మాటలు నేను వింటున్నాను. నా ముందునుంచి ఒకరిద్దరు రూం బాయిస్ వెళ్ళడం జరిగింది. యెవరూ నన్ను పట్టించుకోవడంలేదు.

లత గొంతులో తడి ఉన్నది — "నువ్వు నాకు అన్యాయం చేయకూడదు రఘూ!" అన్నదామె.

"అయాం సారీ లతా!" అన్నాడతడు.

"నువ్వొప్పుకోకపోతే ఆత్మహత్యే నాకు గత్యంతరం...."

అతడేమీ మాట్లాడలేదనుకుంటాను. కొద్ది క్షణాల అనంతరం లత యేడుపు నాకు వినబడింది. ఆమె వెక్కి వెక్కి ఏడుస్తున్నది.

నా హృదయం ద్రవించుకుపోయింది. నా లత యేడుస్తున్నది. ఆమె ఏడుస్తూంటే నిస్సహాయంగా వింటున్నాను.

ఏమయింది లతకు?

ఆ రఘు ఆమెను మోసం చేశాడా? మోసం చేయడమంటే....

ఒక్కసారి నా శరీరం వణికింది.

నా లత నాకు కాకుండా పోయిందా? ఆమె వేరే

దుర్మార్గుడి వలలో చిక్కుకుందా? ఆమె చుట్టూ అల్లుకున్న నా ఆశాలతలను నేను ఛేదించవలసిందేనా?

లత తమాయించుకున్నట్లుంది-"వెళ్ళొస్తాను రఘూ!" అన్నదామె.

"వెళ్ళేముందు ముఖం కడుక్కుని వెళ్ళు. కళ్ళు బాగా ఉబ్బాయి...."

"ఎందుకులే రఘూ — ఏడుపు నా జీవితానికింక శాశ్వతం—" అంది లత.

నా కేడుపు వచ్చింది. ఏం జరిగింది? ఎలా జరిగింది?

లత ఎంతో తెలివైనది. ఆమె ఓ దుర్మార్గుడి వలలో ఎలా చిక్కుకుంది? లతవంటి యువతిని ఆ దుర్మార్గుడు యెలా తిరస్కరించగలుగుతున్నాడు?

నేను ఆలోచిస్తూనే ఉన్నాను.

భళ్ళున గది తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. నాకు తప్పించుకునే వ్యవధి లేకపోయింది. లత నన్ను చూసింది. నేనామెను చూశాను.

లత కళ్ళు బాగా ఉబ్బి ఉన్నాయి. ముఖంమీద కూడా కన్నీటి చారలు స్పష్టంగా కనబడుతున్నాయి.

లత నన్ను చూసి ఉలిక్కిపడింది. ఏదో అడగాలనుకుని ఆగిపోయింది. తర్వాత అపరిచితురాలిలా వెళ్ళిపోయింది చరచరా!

నేనూ లతతో మాట్లాడాలనుకున్నాను. కానీ మాట రాలేదు. ఈలోగా తలుపులు వేసుకునేందుకు కాబోలు అతను వచ్చాడు.

నేనతడిని చూశాను.

రూపం నేనూహించుకున్నట్లు లేదు. అతడు చాలా బాగున్నాడు. చూడగానే అందగాడనీ, మంచివాడనీ

అనిపిస్తుంది. అలా ఉండబట్టే లత మోసంలో పడిపోయి ఉంటుంది. ఆశ్చర్యమేమంటే అతడికున్న మీసాలు కూడా అతడి అందాన్ని పెంచడానికీ, అతడు మరింత మంచివాడనిపించడానికీ దోహదం చేస్తున్నాయి. కానీ అతడు దుర్మార్గుడు!

నేనతడివంక క్రూరంగా చూశాను. నా చూపుల్లోని క్రూరత్వాన్నతడు గుర్తించినట్లు లేదు. మామూలుగా తలుపులు వేసుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

లతకేదైనా జరిగితే అతడి అంతు చూస్తానని అప్పట్లో అతడికి తెలిసి వుండదు.

నేను రిసెప్షన్‌లో అడిగి రఘు వివరాలన్నీ సేకరించ గలిగాను. అందుకని నేను కొన్ని అబద్ధాలు కూడా చెప్పవలసి వచ్చింది.

2

నాకున్న మంచి స్నేహితుల్లో కిషోర్ ఒకడు. కిషోర్‌తో నాకు ఆర్నెల్లనుంచి స్నేహం.

అతడు సరదా అయినవాడు. హుషారైనవాడు. భాగ్యవంతుల బిడ్డ. ఎందులోనూ లోటు లేనివాడు. అయితే తన సుఖం కోసం యెదుటివారిని కష్టపెట్టే మన స్తత్వం మాత్రం అతడికి లేదు.

అతడి పద్ధతులు మంచివి కావనీ—సమాజ విద్రోహ చర్యలలో అతడికి భాగముస్నదనీ కొందరు నాకు చెప్పారు. నేను పట్టించుకోలేదు. ఈ రోజుల్లో నేరానికి నిర్వచనం — నేరం చేసినవాడి పలుకుబడినిబట్టి మారు తున్నది. కిషోర్ యెలాంటివాడైతేనేం—సమాజంలో అతడికి మంచి పేరే ఉన్నది. నాతోనూ అతడు మంచిగా ఉంటాడు.

కిషోర్ కారణంగానే ఇతరులకు అసాధ్యమైన క్లబ్బుల్లో నాకు ప్రవేశం లభించింది. అక్కడి జీవితం నా డబ్బుతో నేను కొనలేనిది. శారీరకంగా మలినం కాకపోయినా మానసికంగా మలినమయే దృశ్యాలు చాలా చూశాను. నా వయసు కారణంగానేమో — ఆ దృశ్యాలు నాకు జుగుప్సాకరంగాకాక ఆకర్షణీయంగా అనిపించేవి.

నాకు కావాలంటే కిషోర్ ఆడపిల్లల్ని కూడా అప్పగించి ఉండేవాడు. కానీ నేను లతను ప్రేమించాను. మలినపడిన శరీరంతో నేనామెను పొందాలనుకోరాదు. లతవంటి అపురూప యువతికి స్వచ్ఛమైన ,యువకుడే అర్హుడు. అందుకే యెన్నోమార్లు నా మనసు పక్కదారులు పట్టినా నిగ్రహించుకోగలిగాను. కిషోర్ నన్నెప్పుడూ నా మనసుకు వ్యతిరేకంగా ప్రోత్సహించడు. "ఇఫ్ యూ వాంట్ ఐ కన్ అరేంజ్ —" అంటాడతడు.

అందుకే అతడంటే నాకు ఇష్టం.

నా మూలంగా కిషోర్ పొందుతున్న ప్రయోజనాలకు అతడినుంచి నాకు లభించే ప్రతిఫలం స్వల్పమైనదని కొందరంటారు. కిషోర్ కోరికమీద నేను కొన్ని చిన్న చిన్న వస్తువులను కొందరికి అందజేస్తూంటాను. స్నేహితుడిగా నేనతడికి చేసే సాయమది!

ఆ మాత్రం సాయం కిషోర్ కావాలనుకుంటే యే నిరుద్యోగి గ్రాడ్యుయేట్‌కో పదిరూపాయలిచ్చి చేయించుకోగలడు. నావల్ల కిషోర్ లాభం పొందుతున్నాడనుకోవడం అహంకారంతో కూడిన భ్రమ అవుతుంది. ఈ మాటలు చాలాసార్లు కిషోర్‌తో అన్నాను.

"అందుకే నువ్వంటే నాకు చాలా ఇష్టం—" అన్నాడు కిషోర్.

ఇంతకాలం కిషోర్‌ను నేనేమీ కోరలేదు. అతడా విషయం తలచుకుని బాధపడుతూండేవాడు. ఈ విషయమై అతడు బాధపడడం నాకు సంతోషంగానే ఉండేది. నాకు కిషోర్ అవసరం యెప్పటికి కలగకూడదని కూడా భగవంతుణ్ని ప్రార్థించుకునేవాడిని.

కానీ ఇప్పుడు నాకు కిషోర్ అవసరం వచ్చింది.

లత దుఃఖంలో ఉంది. ఆమెను రఘు తిరస్కరించాడు. రఘునూ ఆమెనూ కలపాలి. లత నాకాక్కపోయినా ఫరవాలేదు. ఆమె సుఖంగా వుండాలి. రఘును పెళ్లాడితే ఆమె తప్పక సుఖసంతోషాలతో మనగలుగుతుంది.

కిషోర్‌కు లతను గురించి చెప్పాను.

అతడికి కలిగిన ఆశ్చర్యమింతా అంతా కాదు— "వ్వాట్....నువ్వు ఓ అమ్మాయిని ప్రేమించడమా?" అన్నాడతడు.

"ఏం?" అన్నాను.

"మీ అమ్మా నాన్నా ఏదో సంబంధం చూసి పిలిచేదాకా అసలు నువ్వు ఆడపిల్లల గురించి ఆలోచిస్తావా అనుకున్నాను—" అన్నాడు కిషోర్.

"సరే—లతను నేను ప్రేమిస్తే మాత్రం ఏ మయింది? ఆమెను నే నెలాగూ పెళ్ళిచేసుకోను—" అన్నాడు.

కిషోర్ మళ్ళీ ఆశ్చర్యపడ్డాడు. అప్పుడు నేను లత మోసపోయిన విషయం చెప్పాను.

"బావ్ రే—వాడెవరో నీకు తెలిసిందా?" అన్నాడు కిషోర్.

"తెలిసింది. లతను ప్రేమించినందుకు వాడు నాకు శత్రువు. లత చేత ప్రేమించబడడంవల్ల వాడిని నేను తాకనైనా తాకలేను. లత చావుకు వాడు కారకుడైతే వాడిని నేను బ్రతకనివ్వను...." అన్నాడు.

"ఇదంతా నువ్వు నా కెందుకు చెబుతున్నావు?" చిరాగ్గా అడిగాడు కిషోర్.

"ఈ విషయంలో సాయపడగలవాడివి నువ్వే— వాడినీ లతనూ ఒకటి చేయాలి...."

"సారీ.... నేనిలాంటి విషయాల్లో సాయం చేయలేను" కటువుగా అన్నాడు కిషోర్.

నేను లెక్క చేయలేదు — "అయితే ఆ దుర్మార్గుడు రఘు కారణంగా ఓ అమాయకురాలి ప్రాణం అంతం కావలసిందేనా?" అన్నాను.

కిషోర్ ఉలిక్కిపడి—"లతను వంచించినవాడి పేరు రఘుయా?" అన్నాడు.

"అవును—" అన్నాను.

"నీకెలా తెలుసు?"

జరిగిందంతా కిషోర్ కు చెప్పాను. వింటూనే కిషోర్ పిడికిళ్ళు బిగిశాయి. అతడు నా భుజం తట్టి—"ఆ రఘు నాకు తెలుసు. వాడిలాంటి పనులు చాలా చేశాడు. అయినా క్షమించాను. కానీ నా స్నేహితుడి ప్రియురాలిని వంచిస్తే వాణ్ని క్షమించలేను. వాడికి మూడిందనే అనుకో—" అన్నాడు.

"వద్దు కిషోర్....వాళ్ళిద్దర్నీ ఒకటి చేయి-చాలు-" అన్నాను.

"కుదరదనుకుంటాను. అతడికిప్పటికే పెళ్ళయింది..."

నేను మ్రాన్పడిపోయాను.

కిషోర్ నా భుజం తట్టి—"ఏమిటలాగై పోయావు?" అన్నాడు.

"మరి నా లత జీవితం...."

"లత ఆ రఘుకు భార్య కావాలనుకుంటే రఘు భార్యను ఈ లోకంనుంచి పంపేయాలి. అందుకేర్పాట్లు చేయమంటావా?" అన్నాడు కిషోర్.

అది చాలా అన్యాయమనిపించింది — "వద్దు—" అన్నాను.

కిషోర్ నా వంక జాలిగా చూసి—నువ్వేమీ అనుకో నంటే ఓ మాట చెబుతాను—" అన్నాడు.

"చెప్పు!" అన్నాను.

"రఘుకు లత మొదటి కేసు కాదు. వాడిని నువ్వు చూసే వుంటావు. అమ్మాయిలనిట్టే ఆకర్షించే రూపం వాడిది...."

నాకు రఘు రూపం గుర్తుకు వచ్చింది. భగవంతుడు వాడికి అందాన్నే కాకుండా క్రూరత్వాన్ని అమాయకత్వంగా ప్రదర్శించగల శక్తి కూడా ఇచ్చాడు. అప్పుడే ఏడ్చి వెళ్ళిన లత వాడి గదినుంచే వెళ్ళిందని వాడి ముఖం చూస్తే యెవ్వరూ అనుకోరు. అప్పుడు వాడొక అమాయకుడిలా దిగులుగా కనిపించాడు.

"రఘు, లత కలిసి — కావాలని నీతో నాటక మాడారన్న అనుమానం నాక్కలుగుతోంది-" అన్నాడు కిషోర్.

"అంటే?" అన్నాను.

"ఇదివరలో రఘు ఇలాగే చేశాడు— ఆవేశంలో మనవల్ల ఏదో తప్పు జరిగిపోయింది. నేను వివాహితుడిని కాబట్టి మన వివాహం అసాధ్యం. ఆ జయరాజా నిన్ను

ప్రేమ పేరుతో వెంటాడుతున్నాడంటున్నావు కదా— ఒక్కసారి వాడు చూసేలా మనం మాట్లాడుకుందాం. నువ్వు నన్ను ప్రేమించి మోసపోయినట్లు వాడికి తెలియనీ-అని మోసపోయిన ఆ యువతికి చెప్పాడు—" అన్నాడు కిషోర్.

"అందువల్ల ప్రయోజనమేమిటి?"

"ఒక్కసారి లతపట్ల నీకు కలిగిన భావాలు—ఆ సమయంలో యెలా ఉన్నాయో గుర్తుచేసుకో—" అన్నాడు కిషోర్.

ఆ సమయంలో నాకు రఘుపట్ల కలిగిన అసహ్యం కంటె లతమీద కలిగిన జాలి యెక్కువ. ఆ జాలి నాలో ఆవేశాన్ని కూడా రగిలించింది. లత జీవితం అన్యాయం కాకుండా ఆమెను పెళ్ళిచేసుకోవాలని కూడా అనుకున్నాను.

నేను చెప్పింది విని—"అదే రఘు ఆ లతకు చేయగల ఉపకారం. అందుకే ఆమె చేత అలా నాటకమాడించాడు" అన్నాడు కిషోర్.

తెల్లబోయాను. లత నన్ను ట్రాప్ చేయాలనుకుంటున్నదా? అయితే జరిగినదేమిటి?

నేను లతను ప్రేమించాను. ఆమెను తరచుగా కలుసుకుంటున్నాను. ఆమె నన్ను కాకుండా రఘును ప్రేమించి అతడివల్ల మోసపోయింది. ఇప్పుడామెకు వివాహమవుతుందా? ఏదో ఒక రోజున గత చరిత్ర ఆమె భావికి అడ్డు తగలవచ్చు. గతం తెలిసీ ఆమె నెవడు వివాహం చేసుకుంటాడు?

అందుకు నన్ను సంసిద్ధుణ్ని చేసే పథకం రఘు తయారు చేశాడు. ఇప్పుడు నేనేం చేయాలి?

నా మనసు లతపట్ల లాగుతున్నది. కానీ రఘు ఆడిన నాటకంలోని ఒక పావుగా, అతడి ఎంగిలి కూడుకు ఆశపడే దౌర్భాగ్యుడిగా నేను మారగలనా?

"నేను నీకు సాయపడలేనన్నాను. అర్థం చేసుకున్నావా?" అన్నాడు కిషోర్.

"రఘు ఆడిన నాటకం నామీద పనిచేయలేదు. అందుకు నువ్వే కారణం. మరి లత ఏమవుతుంది?" అన్నాను.

"కాలు జారిన ఆడది ఏమవుతుంది?" అన్నాడు కిషోర్ హేళనగా.

"ఆమె అందరికిలా కాదు—" అన్నాను ఆవేశంగా.

"అంటే?"

"లత గనుక ఆత్మహత్య చేసుకుంటే నేను రఘును చంపేస్తాను...." అన్నాను.

"రఘును చంపడంవల్ల నీ జీవితం కూడా నాశనమవుతుంది. అలాంటి పిచ్చి పిచ్చి పనులు తలపెట్టకు—" అన్నాడు కిషోర్.

"కిషోర్ — నా గురించి నీకు పూర్తిగా తెలియదు. నేను లతను ప్రాణప్రదంగా ప్రేమిస్తున్నాను. నా లత జీవితంలో నిప్పులు కురిపించిన వాడి బ్రతుకు బయటపెట్టి పదిమందిలో తలెత్తుకోకుండా చేస్తాను. నా దృష్టిలో చంపడం అంటే అదే!" అన్నాను.

"అంతకంటే లతను వివాహం చేసుకోనడం మెరుగు."

"అయ్యో—కిషోర్! నువ్వింకా నన్నర్థం చేసుకో లేదా? నేను లతనెలాగూ వివాహం చేసుకుంటాను. అయినా రఘును వదిలిపెట్టను. అతడి జీవితం నరకం చేస్తాను—" అన్నాను.

కిషోర్ మళ్ళీ ఆప్యాయంగా నా భుజం తట్టి-"నువ్వు చాలా మంచివాడివి. ఇలాంటి మంచితనం చాలా అరుదు. అయితే ఈ మంచితనాన్ని దుర్వినియోగం చేసుకునే వారే ఎక్కువ. నా మాట విని ఒక వారం రోజులు ఈ ఊరు వదిలిపెట్టు. అప్పుడు నీలోని ఆవేశం తగ్గి మామూలు మనిషివి కాగల్గుతావు—" అన్నాడు.

"ఈలోగా లత ఏమైపోతుందో?"

"నువ్వు ప్రేమించిన అమ్మాయి కాబట్టి ఏమీ అన కూడదు కానీ లతమీద కొన్ని అనుమానాలున్నాయి. లత పొరపాటున రఘు వలలో పడిందా—లేక ఆమె ప్రవర్తనలో లోపమున్నదా అన్నది విచారించి ఈ వారం రోజుల్లోనూ నీ కోసం ఓ రిపోర్టు తయారుచేస్తాను.... ఒకవేళ ఆమె నిజంగా అమాయకురాలే అయితే—మీ ఇరువురి వివాహాన్ని నేనే ప్రోత్సహిస్తాను—...." అన్నాడు కిషోర్.

"వారం రోజులు ఎక్కడికి వెళ్ళను? ఏం చేయను?" అన్నాను.

"నేను పని చెబుతాను—" అన్నాడు కిషోర్.

కిషోర్‌లో అదే గొప్పతనం. అందరి అవసరాలనూ తనకు అనుకూలంగా మార్చుకోగల శక్తి అతడికున్నది.

3

నాకు ఓ చిన్న బ్రీఫ్‌కేసు ఇచ్చాడు కిషోర్. నాకు చాలా కుతూహలంగా ఉన్నది-అందులో ఏమున్నదోనని!

ట్రెయిన్‌లో తెరిచి చూశాను. సులభంగానే తెరుచు కుంది. అందులో ఒక చీర వున్నది. అదే రంగు బ్లౌజు పీసు ఉన్నది. ఓ చిన్న కాగితం. దానిమీద రంగురంగుల అక్షరాలు—ఇంగ్లీషులో!

"టు లిల్లీ విత్ లవ్ ఫ్రం కిషోర్."

ఈ బ్రీఫ్ కేసును నేను లిల్లీ కే అందజేయవలసి ఉన్నది. ఆ లిల్లీ యెవరో నాకు తెలియదు. ఆమెతో కిషోర్ కు ప్రేమ తప్ప ఇంకేమీ లేదని ఈ బ్రీఫ్ కేసు ఋజావు చేస్తున్నది.

తాడి చెట్టు క్రింద పాలు తాగినా అనుమానిస్తారు. కిషోర్ పై చాలామందికి ఉన్న అనుమానాలలాంటివేనని నాకు అనిపించింది. అతడా మెకు ద్దేశించిన చీరలో రహస్య మేదో ఉన్నదని నేననుకోను.

ట్రయిన్ గమ్యస్థానం చేరగానే దిగి — అడ్రసు వెతుక్కుంటూ లిల్లీ ఇంటికి వెళ్ళాను.

అది ఒక చిన్న బంగళా! విశేష మేమిటంటే అంత బంగళాలోనూ లిల్లీ ఒక్కతె మాత్రమే ఉంటున్నది.

లిల్లీ సౌందర్యవతి. ఆ అందానికి ఆమె వేషధారణ తోడై మగవాళ్ళను రెచ్చగొడుతుంది.

ఆమె చాలా ఆత్రుతగా నానుంచి ఆ బ్రీఫ్ కేసు అందుకున్నది. తెరిచి చూసింది. "ఓహ్!" అన్నది సంబ రంగా. నేను ఆశ్చర్యపోయి చూస్తూండగా నా కళ్ళ ముందే చకచకా తనకంటినున్న చీర విప్పి ఆ చీర చుట్ట బెట్టుకున్నది.

ఆమె చీర అంత బాగా యెలా కట్టుకుంటుందో తెలియదు. చీర మార్చినా వెంటనే ఆమె షో కేసులో బొమ్మలా తయారై పోయింది. తర్వాత ఆమె నన్ను చూసి నవ్వింది.

నేనింకా షాక్ లోనే వున్నాను.

ఆమె నన్ను సమీపించి-"అయ్యో-నాకు స్ఫురించనే లేదు. నేను చీర నీముందే మార్చుకున్నాను కదూ!"

అన్నది.

"నేను మాట్లాడలేదు.

"నాకు సిగ్గులేదనుకుంటున్నావా?" అన్నదామె.

తల ఊపాను. అలాంటి నిజం ఆమె నుండి తెలుసుకోవాలనిపించింది నాకు.

ఆమె వెంటనే నాకు కాస్త దూరంగా వెళ్ళింది— "మంచి చీర చూస్తే వెంటనే కట్టుకోవాలనిపిస్తుంది. అది నా బలహీనత...." అన్నది.

"అయితే నీవు షాపింగుకి వెళ్ళకూడదు-" అన్నాను.

నా విసురామెకు అర్థమైనట్లే ఉన్నది. మళ్ళీ నవ్వి— "షాపులో అందరి ముందూ ఒకో చీరే కట్టుకుని చూస్తానని కదూ నీ అభిప్రాయం. అలా చేసినా అందులో తప్పేమిటో తెలియదు నాకు. నీలాంటి బుద్దే కిషోర్ దీను. నాకావలసిన బట్టలన్నీ తనే పంపిస్తాడు తప్పితే నన్ను షాపింగుకి వెళ్ళొద్దని శాసించాడు—" అన్నదామె.

"నలుగురిముందూ ఒక ఆడది బట్టలు మార్చుకోవడం తప్పని నీకు తెలియకపోవడం నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది—" అన్నాను.

"నీ ఆశ్చర్యం సంగతి నువ్వు చెప్పావు. మరి నా ఆశ్చర్యం సంగతి నేను చెబుతాను—" అన్నది లిల్లీ.

"ఆడపిల్ల మాక్సీ వేసుకుంటే తప్పులేదు. బెల్ బాటంలో వుంటే తప్పులేదు. నా ఒంటిమీద చీర తీసినపుడు నాలో వున్న మార్పేమిటి? నా ఒంటిమీద పెట్టికోటున్నది. బ్లౌజున్నది. కేరళలో అమ్మాయిలైతే అలాగే ఉంటారు ఎప్పుడూ. చీర శరీరానికి అదనంగా చ్చేది ఓ పైట మాత్రమే. పైట లేకుండా ఆడవాళ్ళు నో్న డ్రస్సులు వేసుకొని తిరిగితే తప్పులేదు. కానీ

ఒక్క చీరలో మాత్రమే పైట లేకపోవడం తప్పు. ఇది నాకు చాలా ఆశ్చర్యంగా వుంటుంది. నా అభిప్రాయంలో చీర అదనపు అందం ఇస్తుంది తప్పితే-శరీరాన్ని కప్పేది ఏం లేదు. యెప్పుడు పడితే అప్పుడు యెక్కడ పడితే అక్కడ మార్చుకునేందుకు వీలైనది చీర అని నాకు అనిపిస్తుంది. కానీ ఏమిటో — మీ మగవాళ్ళ ఆలోచన్లు నాకు అర్థంకావు—"

"చాలా తెలివైనదే—" అనుకున్నాను. తెలివైనదే కాదు. ఆమె చాలాదూరం కూడా ఆలోచిస్తుంది. లిల్లీకీ, కిషోర్‌కీ ఏం సంబంధమో అనిపించింది.

"నా మాట ఒప్పుకుంటారా?" అన్నది లిల్లీ.

"ఒప్పుకోను—" అన్నాను — "అనాగరికమైన ఆటవికుల్లో కొన్ని జాతుల్లో బట్టలు ధరించే సంప్రదాయమే లేదు. అయినప్పటికీ వాళ్ళు ఆడవాళ్ళను చూసి అన్ని సమయాల్లోనూ కాక కొన్ని సమయాల్లో మాత్రమే ఆవేశ పడతారు. ఆడపిల్లను అలా చూడ్డానికి వాళ్ళు అలవాటు పడడం అందుకు కారణం.

"నాగరిక ప్రపంచంలో అలా కాదు. ఇక్కడ దుస్తులు ధరించకపోవడం అసాధారణం. అందువల్ల దుస్తులు ధరించనివారు అసాధారణంగా కనబడతారు. అలాగే చీర విషయంలోనూ! చీరను ఒక పద్ధతిలో కట్టుకోవడం అలవాటు. అలా చూడడం మా అలవాటు. ఆ పద్ధతి మారితే మాకు అసాధారణంగానే ఉంటుంది. అందుకు కారణం మనసు అని తెలుసును. అయితే మనస్సును శాసించేది సమాజన్యాయం అనీ నీవు తెలుసుకోవాలి—"

లిల్లీ నవ్వి—"చాలా తెలివైనవాడివి నువ్వు. అందుకే కిషోర్ నిన్ను చేరదీసి ఉంటాడు. అది సరే — నేను

చటుక్కున చీర మార్చుకుందుకు అసలు కారణం చెప్పనా—" అన్నదామె.

"ఇంకో కారణం కూడా ఉన్నదా?" అన్నాను. ఆమె చెప్పేలోగా ఆ కారణం ఊహించడానికి ప్రయత్నిస్తున్నాను. మాకున్న స్వల్ప పరిచయంలో ఆమె నాతో అలా మాట్లాడుతుందని నేననుకోను. మనిషిని చూడగానే గౌరవం పుట్టించేలాగునే ఉంటుంది లిల్లీ.

"నేను ఎప్పుడూ నా అదుపులో ఉంటాను. ఈ సమాజంలో అందులోనూ ఓ ఆడపిల్ల చాలా జాగ్రత్తగా మసలాలన్న విషయం నాకు బాగా తెలుసు. అయితే నిన్ను చూడగానే నాకు పరాయివాడివనిపించలేదు. ఎప్పట్నించో తెలిసినట్లు, యెంతో ఆత్మీయుడవైనట్లు అనిపించింది. అందుకు కారణం బహుశా నాకే తెలియదు...."

నేను ఆశ్చర్యపోయాను. నేనూహించినది లిల్లీ చెప్పిందానికి యెంతో దగ్గరలో ఉన్నది. అయితే లిల్లీ నోట విన్నాక ఆ కారణం ఎంతో రమ్యంగా, ఆహ్లాదకరంగా ఉన్నది. "థాంక్స్—" అన్నాను.

"నేనే నీకు థాంక్స్ చెప్పాలి—నా వద్దకు వచ్చినందుకు...."

4

లిల్లీ అందం మగవాళ్ళని రెచ్చగొట్టేదైతే — లిల్లీకి మగవాళ్ళను రెచ్చగొట్టడం తెలుసు. ఆ ఇంట్లో అడుగు పెట్టిన కొద్ది గంటల్లోనే నేను లిల్లీకి లొంగిపోయాను. అసలాయింట్లో నేను లిల్లీకోసం అడుగుపెట్టినట్లే ప్రవర్తించింది లిల్లీ.

మొదటిసారి లొంగిపోయాక నాకెంతో బాధనిపిం

చింది. ఎంతో కాలంగా పవిత్రంగా కాపాడుకుంటూ వస్తున్న ఈ శరీరాన్ని ఎంత సులభంగా మలినపరిచాను?

నా మనసు నా బలహీనతను అంత సులభంగా ఒప్పుకోదల్చుకున్నట్లు లేదు. నేను లొంగకపోవడానికది కారణాలు వెలికి పెడుతున్నది. అందులో ఒకటి లత.

నేను పవిత్రంగా ఉండాలనుకున్నది లతకోసం. లత నాక్కాకుండా పోయిందని తెలిసేక ఆ పవిత్రతకు అర్థం లేదు.

ఒకవేళ లత ప్రాణాలు రక్షించడంకోసం నేనామెను వివాహం చేసుకున్నా ఆమె పవిత్రురాలు కాదు. ఆ బాధ ఆమెను దహించకుండా నేనూ ఓ తప్పుచేశానని చెప్పుకోవచ్చు. ఆమె మనసు కూరట కలిగించవచ్చు.

లతకోసం ఎన్ని ఎత్తులైనా అధిరోహించగలను. ఎంత పాతాళానికైనా దిగిపోగలను.

"ఎంత నీచానికైనా ఒడిగట్టగలవా?" అని మనసు వెనుకనుంచి అంతరాత్మలాంటిదేదో ప్రశ్నించబోయింది. మనసది వినిపించుకోలేదు.

లతకోసం నేను లిల్లీకి లొంగిపోయాను.

అయితే మొదటిరోజునే లిల్లీ నాతో అన్నది— "నువ్విక్కడ వారంరోజులుంటావు—" అని!

నేను లతకోసమే లిల్లీకి లొంగిపోయి ఉండవచ్చు. కానీ లిల్లీకోసం లిల్లీ మాట కూడా వినగలిగాను. నేనామె చెప్పిన మాట విన్నాను.

నేనేం చేసినా లిల్లీ సంతోషంకోసమే అనుకున్నాను. నా సంతోషం గురించి ఒక్కసారికూడా అనుకోలేను.

లిల్లీ నేనూ ఆ వారంరోజులూ, కేవలం ఆ బంగాళాలోనే గడిపాననుకోవడం పొరపాటు. లిల్లీ నాకు చాలా

పనులు చెప్పింది.

రోజంతా యెన్నో కార్యక్రమాలుండేవి. అన్నింటికీ ఓ టైముండేది. కార్యక్రమాల్లో ఆఖరున నేను లిల్లీతో గడపాలి. అదెలాగో కూడా ఆమె ముందే చెప్పేది. ఒక విధంగా చెప్పాలంటే ఆమె నన్ను ఊరించేది. ఆ కార్యక్రమంకోసం అంతవరకూ లిల్లీ చెప్పిన పనులన్నీ చేసేవాణ్ని—తూచా తప్పకుండా. లిల్లీ నన్ను మెచ్చుకునేది. అన్నమాట తప్పకుండా ఆఖరి కార్యక్రమాన్నమలు పరిచేది.

ఒకరోజు నేను సేఠ్, దుర్గాదాస్ నగల దుకాణానికి వెళ్ళాను. లిల్లీ పేరు చెప్పగానే ఆయన నాకు చిన్న ప్యాకెట్ ఇచ్చాడు. అందులో ఏముందో చూసే అవకాశం నాకు కలగలేదు. అది మామూలుగా బంగారు గొలుసులుంచే పెట్టెలాగానే ఉన్నది. కానీ మూత తెరవడం నాకు సాధ్యపడలేదు.

ఆ ప్యాకెట్ తీసుకుని బృందావన్ హోటలుకి వెళ్ళాను. మేనేజరుకి లిల్లీ పేరు చెప్పగానే—ఆయన నన్ను పక్క గదిలోకి తీసుకుని వెళ్ళాడు. నేనిచ్చిన ప్యాకెట్ తీసుకుని నాకో బ్రీఫ్ కేసు ఇచ్చాడు. ఆ బ్రీఫ్ కేసును ఇంకోచోట ఇచ్చాను. అలా రోజంతా వస్తువులు మార్పిడీ చేస్తూనే ఉన్నాను.

ఆఖరున మళ్ళీ నా చేతికి ఓ చిన్న ప్యాకెట్ వచ్చింది. మొదట నాకు దుర్గాదాస్ ఇచ్చినలాంటిదే. విచిత్రమేమంటే నేను ఆ ప్యాకెట్ దుర్గాదాస్ కివ్వడంతో ఆనాటి కార్యక్రమం ముగుస్తుంది.

అయితే నా కార్యక్రమం నేననుకున్నంత సులభంగా ముగియలేదు.

నేను దుర్గాదాస్ షాపులో అడుగుపెట్టగానే పోలీసు డ్రెస్సులోని ఓ మనిషి నన్నటకాయించాడు. అతడు ఇన్ స్పెక్టరయి ఉండాలనుకున్నాను. అతడి పక్కనే వున్న మరో పోలీసు—"సార్! అదే పాంటు—అదే షర్టు..." అన్నాడు.

"మిస్టర్ — నీ చేతిలోని ఆ ప్యాకెట్ ఏమిటి?" అన్నాడు ఇన్ స్పెక్టర్.

"అదా?" అన్నాను—"ఉదయం ఓ నగ తీసుకుని వెళ్లాను. అది నా లిల్లీకి నచ్చలేదు. తిరిగి ఇచ్చేస్తున్నాను."

"నేనోసారి ఆ ప్యాకెట్ తెరవవచ్చా?" అన్నాడు ఇన్ స్పెక్టర్.

నేను దుర్గాదాస్ వంక కంగారుగా చూశాను.

"ఉదయం నా దగ్గర అతడు నగ తీసుకున్నాడు సార్! లిల్లీగారు మావద్ద తరచుగా షాపింగు చేస్తూంటారు. ఇందులో అనుమానించదగ్గదేమీ లేదు సార్.." అన్నాడు దుర్గాదాస్ కంగారులో వినయాన్ని జోడించి.

లిల్లీ పేరు మరోసారి వినబడగానే ఇన్ స్పెక్టరు తడబడ్డాడు — "ఏమైనా ఒకసారి చూడాలి. ఇతగాడు లిల్లీ పేరు తన ప్రయోజనానికి వాడుకుంటున్నాడేమో-"

నాకు ఆశ్చర్యంవేసింది. లిల్లీ అందరికీ లిల్లీయేనా? అనే ఆమె అసలు పేరా? ఆమెకేదో పెద్ద పేరు ఉంటుందనీ కిషోర్ ఆమెకు లిల్లీ అన్న ముద్దు పేరుంచాడనీ నా అనుమానం. అయితే ఊరంతా ఆమెను లిల్లీ అనడమే కాక — ఆమెకు బాగా పలుకుబడి కూడా ఉన్నట్లు తోచింది.

నేను మాట్లాడకుండా ఇన్ స్పెక్టరుకు ఆ ప్యాకెట్ అందించాను. ఆయన అది తెరిచాడు.

నాకు కలిగిన ఆశ్చర్యం ఇంతా అంతా కాదు. ఆ పెట్టె అంత సులభంగా ఎలా తెరుచుకుంది? ఉదయం నేను చాలా తంటాలు పడ్డానే?

పెట్టెలో ఓ నగ వున్నది. అంతకుమించి అందులో ఇంకేమీ లేదు.

దుర్గాదాస్ ఇన్‌స్పెక్టర్నించి ఆ నగ అందుకుని నా చేతికి ఓ నోట్లకట్ట ఇచ్చి—"ఉదయం మీరిచ్చిన పాతిక వేలూ తిరిగి ఇచ్చేస్తున్నాను—" అన్నాడు.

నేను ఉదయం సేఫ్‌కు డబ్బివ్వలేదు. అయితే ఎక్కడా నేను ఏమీ యెదురు ప్రశ్నలు వేయరాదన్నది లిల్లీ ఉత్తరువు.

ఇంటికి వెళ్ళినపుడు లిల్లీని ఆశ్చర్యంగా నా కార్యక్రమం గురించి ప్రశ్నలు వేశాను. లిల్లీ అందంగా విసుక్కుని — "మన కార్యక్రమం గురించి నువ్వేమైనా ప్రశ్నలు వేస్తే నేను చాలా సంతోషిస్తాను—" అన్నది.

ప్రతిరోజూ నేను ఓ కొత్తచోటుకి వెడుతున్నాను. వెళ్ళిన చోటుకి మళ్ళీ వెళ్ళడంలేదు. నా పనేమిటో నాకు అర్థంకావడంలేదు. కానీ మొత్తం నాలుగుసార్లు నన్ను పోలీసులు అనుమానించారు. నాలుగుసార్లూ సులభంగానే బయటపడ్డాను. అందువల్ల నామీద నాకే నమ్మకం కలిగింది. లిల్లీ చెప్పే పనుల్లో తేడా ఏమీ లేదనీ అనిపించింది.

ఎందుకంటే మొదటి రోజున నా కార్యక్రమం చివర్లో పోలీసులు నన్నుమానించారు. మూడో రోజున నేను కార్యక్రమాన్ని ఓ బొమ్మల షాపులో ప్రారంభించాను. అక్కడ షాపువాడు నాకో ప్యాకెట్ ఇచ్చాడు. ప్యాకెట్ అందుకుంటూండగా పోలీసులు

వచ్చారు.

"సార్—అదే మనిషి—" అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్ పక్క పోలీసు.

ఇన్‌స్పెక్టర్ నా చేతిలోని ప్యాకెట్ చెక్ చేశాడు. అందులో ఓ బొమ్మ వున్నది. బొమ్మ అందమైనది. ఖరీదైనది. పోలీసులకు సంబంధించినందవరకూ అది సాధారణమైనది.

"ఈ బొమ్మ దేనికి నీకు?" అనడిగాడు ఇన్‌స్పెక్టర్.

"నా స్నేహితుడి పాపకీరోజు పుట్టిన రోజు—" అన్నాను.

ఇన్‌స్పెక్టరు నాతో వచ్చాడు. నేను స్నేహితుడి ఇంటికి వెళ్ళాను. అతదెవరో నాకు తెలియదు. కానీ తలుపు తీస్తూనే అతడు నన్ను చూసి—"హలో—ఏమిటో చేశావే — అయినా నీ పంక్చ్యుయాలిటీ నాకు తెలియంది కాదులే—" అన్నాడు.

అతడి చనువుకు నేనాశ్చర్యపోయాను.

అప్పుడతడు నా వెనుకనున్న పోలీసుల్ని చూశాడు-"అరె—వీళ్ళెవరు?" అన్నాడు.

"ఈ యనతో నాకు మొన్న పరిచయమయింది. ఈయనకీవూరు క్రొత్తగా ట్రాన్స్‌ఫరయిందట. ఇల్లుకోసం అన్వేషిస్తున్నారు. నువ్వేమైనా సాయపడగలవని తీసుకొచ్చాను—" అన్నాను.

"ఓ—ష్యూర్—మీరు కూడా లోపలకు రండి—" అన్నాడతడు.

అంతా లోపల అడుగుపెట్టాం. అప్పుడు వచ్చింది అతడి భార్య. నన్ను చూస్తూనే—"వచ్చారా అన్నయ్యగారూ—ఏమంటే మరీ అంత కరెక్టుగా ఉండాలా?

అన్న చెయుకి ఓ అరగంట ముందువస్తే మీ సామ్మే పోయిందా?" అన్నదామె.

నేను తెల్లబోయాను. ఆమెను నేను ఒక్కసారికూడా చూడలేదు. ఏమనాలో తెలియక — "పప్పీ ఏదీ?" అన్నాను. ఆ పాప పేరు పప్పీ అని లిల్లీ నాకు చెప్పింది.

"మీకోసం ఒకటే మారాం చేస్తోంది ఇందాకట్నుంచీ! ఇప్పుడే దొడ్లో జారి పడింది. బాత్రూంలోకి వెళ్ళింది వళ్ళు కడుక్కొందుకు. అదృష్టంకొద్దీ ఇంకా కొత్త బట్టలు వేసుకోలేదు. మీరు వచ్చేకనే వేసుకుంటుందిట. మీరే దానికి తొడగాలిట...." అన్నదామె.

ఇంతలో నే ఓ పాప అక్కడకు వచ్చి నన్ను చూస్తూనే "అంకుల్!" అంటూ ఒక్కసారి మీదపడి నా మెడ చుట్టూ తన రెండు చేతులూ వేసింది.

ఆ పాపకు అయిదారేళ్ళు మాత్రం ఉంటాయి. నేనెప్పుడూ ఆ పాపను చూడలేదు. అంత చిన్న పాప నన్ను గుర్తుపట్టి నామీద పడడం నాకు ఆశ్చర్యంగా ఉన్నది. అయితే అలా మీదపడే పిల్లలంటే నాకు అసహ్యం. అయినా ప్రకటించలేదు.

ఇన్‌స్పెక్టరు లేచి-"మరి నేను వస్తాను.." అన్నాడు.

ఆ పాప కూడా నన్ను గుర్తుపట్టి మీద పడటంతో నామీద ఆయనకు కలిగిన సందేహాలన్నీ పటాపంచలై పట్లున్నాయి.

"వచ్చిన పని మరిచిపోయారా?" అన్నాను.

ఇన్‌స్పెక్టరు కళ్ళు తుడుచుకుని — "జీవితంలో నాకు స్నేహితులు లేరు. మా యింట్లో కుటుంబ సభ్యులమే అంటీ ముట్టనట్లుంటాము. మీ స్నేహం చూస్తూంటే నా మనసేదోలాగై పోయింది. నాకూ ఇలాంటి స్నేహితులుంటే

యింట్లో బాగుండుననిపిస్తోంది—" అన్నాడు.

ఇన్ స్పెక్టరు ముఖం చూశాను. ఆయన్ను చూస్తుంటే నిజంగానే చలించిపోయిన వాడిలాగున్నాడు.

మా స్నేహం ఆయన్ను కదిలించింది. కానీ మా స్నేహం ఒక నాటకం.

తెరపై అమితాబ్ బచ్చన్, శత్రుఘ్న సిన్హా ప్రాణానికి ప్రాణమిచ్చే స్నేహితులు. కానీ తెర వెనుక....! ఆ సంగతి చాలామందికి తెలియదు. ఆ నటుల పాత్ర పోషణలో వారి స్నేహం నిజమవుతుంది. మేము కూడా ఇప్పుడు అటువంటి అద్భుతరస పోషణ చేస్తున్నాము.

నేను చూస్తూండగా అతడు ఇన్ స్పెక్టరుకు స్వీట్సు పెట్టి—ఇళ్ళ వివరాలిచ్చి పంపించాడు. నాతో నాటకం యధాప్రకారం కొనసాగించాడు. నేను పాపకు స్వయంగా బట్టలు తొడిగాను. బొమ్మను బహుమతిగా ఇచ్చాను.

అతడు నాకో చిన్న సంచీ యిచ్చాడు. అది తీసుకుని ఇంకోచోటుకు బయల్దేరాను. అలా అన్నీ పూర్తిచేసుకుని లిల్లీ దగ్గకు వచ్చాను. ఆమెను ఉదయపు విశేషాల గురించి ప్రశ్నించకుండా ఉండలేకపోయాను.

"ఆ సమయంలో నాకు నువ్వూ, నీకు నేనూ తప్ప మరేమీ కనిపించకూడదు. అర్జునుడి ఏకాగ్రత ఉండాలి. మన మనసుల్లో మన గురించి తప్ప మరో ఆలోచన ఉండకూడదు ..."

లిల్లీ నన్ను మంత్రముగ్ధుణ్ని చేసి మైమరిపిస్తోంది. కానీ అదెంత సేపు?

ఆ యింట్లో అతను, ఆమె, ఆ చిన్న పాప—అంతలా ఎలా నటించగలిగారు? ఒక పోలీసు ఇన్ స్పెక్టర్నే కది

లించ గలిగిన విశేషమది!

నాకు ఆశ్చర్యంగా వున్నది. లిల్లీ చెప్పడంలేదు.

మరో రెండుసార్లు నేనూ ఇన్‌స్పెక్టరు తటస్థపడ్డాము.

"మాటిమాటికీ మీ వెంటబడుతున్నందుకు ఏమీ అను కోవద్దు. మాకు ఆకాశరామన్న ఫోన్ వస్తున్నది. దాని మీద యాక్షన్ తీసుకోవాలని బయలేరితే మీరు తటస్థ పడుతున్నారు. ఆ ఫోన్ చేస్తున్నదెవరో తెలుసుకుందా మంటే రోజుకొక టైములో—రోజుకొక చోటు చొప్పున మార్చేస్తున్నాడు. సాధారణంగా పబ్లిక్ బూత్ ఉపయో గిస్తున్నాడు—" అన్నాడు ఇన్‌స్పెక్టర్ నాతో మూడవ సారి మేమిద్దరం కలిసినప్పుడు.

ఆయన చివరి రెండు పర్యాయాలూ నామీద అను మానంతోకాక తను సక్రమంగా బాధ్యతను నిర్వహించా నన్న తృప్తికోసం నన్ను పరీక్షించి చివర్న సారీ కూడా చెప్పాడు. ఆయన నాకు స్నేహితుడై నాడని చెప్పు కోవాలి.

ఆఖరు రోజున నేను లిల్లీని మరీమరీ నొక్కించాను.

"నా మనసును ఎన్నో ప్రశ్నలు దొలిచేస్తున్నాయి. అలాంటప్పుడు అర్జునుడిలా ఏకాగ్రత వహించడం ఎలా కుదురుతుంది?" అన్నాను.

"ఇన్నాళ్ళూ కుదిరి ఇప్పుడెందుకు కుదరదు? నీకు నా మీద వ్యామోహం తగ్గిపోయిందన్నమాట...." అన్నది లిల్లీ.

"పోనీ అలాగే అనుకో—అయితే అందుకు కారణం నువ్వనుకుంటున్నది కాదు. నా నుంచి నువ్వు రహస్యాలు దాచడం...." అన్నాను.

"నీనుంచి రహస్యాలు దాచడం నీకిష్టంలేదు. ఆ

సంగతి నువ్వు నాకు చెప్పేశావు అంటే....ఇంక రేపు నీవు ప్రయాణం కావచ్చు—" అన్నది లిల్లీ.

అర్థమయింది నాకు.

లిల్లీ ఓ పెద్ద ఆకర్షణ! ఆ ఆకర్షణలో యెవరైనా యెటువంటి పనైనా చేయగలరు? కానీ ఆ ఆకర్షణ యెన్నాళ్ళు? అందుబాటులో వున్న ఆడది మగవాడికి లోకువ కావడానికి యెన్నాళ్ళో పట్టదు! ఏ రోజైనా తే మగవాడిమీద లిల్లీకి అదుపు తప్పుతుందో—ఆ రోజే వాడికీ లిల్లీకీ ఋణం తీరిపోతుంది.

బహుశా మరో కొత్తవాడు లిల్లీ జీవితంలోకి ప్రవేశిస్తాడు. ఇదీ కిషోర్ ఆడుతున్న నాటకం!

నాకు కోపం వచ్చింది. లిల్లీ నన్ను ప్రేమించలేదు. మోహించలేదు. ఆడుకుంది. నాతో తన పనులకు నన్నుపయోగించుకుంది.

నేను మగవాణ్ని. లిల్లీ ఆడది!

ఆ యింట్లో మేమిద్దరమే ఉన్నాం. లిల్లీ చేత నేను నిజం చెప్పించలేనా? చెప్పించలేకుంటే నా మగతనం ఏమున్నది?

"చూడు....నీమీద చేయి చేసుకోనడం నాకిష్టంలేదు. కానీ నువ్వేమిటో నీ కథేమిటో నువ్వు నాకు చెప్పాలి.." అన్నాను.

"చెప్పకపోతే...." అన్నది లిల్లీ. ఆమె కళ్ళలో భయం స్పష్టంగా కనబడింది. బహుశా నా ఉద్దేశ్యం ఆమెకు అర్థమయే ఉంటుంది.

"ఇంతకాలం నా ప్రేమను రుచిచూశావు. ఈ రోజు ద్వేషాన్ని రుచిమాస్తావు...." అన్నాను.

"నన్ను ద్వేషించడం నీకు అసాధ్యం...." అన్నది

లిల్లీ.

నేను చటుక్కున గది తలుపులు మూశాను. లిల్లీ నా వంక ఆశ్చర్యంగా చూస్తూండగా—"బహుశా పులుసు లోకి కూడా ఎముక మిగలదు...." అన్నాను.

నేను లిల్లీని యెక్కువగా హింసించవలసిన అవసరం లేకపోయింది. చిన్న శాంపిల్ దెబ్బలకే ఆమె భయపడి పోయి నిజం చెబుతానన్నది.

ఆ గదిలో టేపురికార్డరున్నది. ఓ కాసెట్టెని లోడ్ చేసి ఆమె చెప్పిందంతా రికార్డు చేశాను.

లిల్లీ ఓ పెద్ద స్మగ్లింగ్ గ్యాంగుకు చెందిన మనిషి. ఆమెకు సంఘంలో మంచి పలుకుబడి ఉన్నది. ఎందరో రాజకీయ నాయకులు, పుర ప్రముఖులు, పోలీసు ఆఫీసర్లు ఆమెకు అనుకూలురు. ఆమె బంగళాలో ఒంటరిగా వుంటున్నది. కానీ రాత్రిళ్ళు జంటగా లేని రోజు అరుదు.

స్మగ్లింగ్ అపరేషన్సుకు పథకాలు వేయడంలో ఆమె అందె వేసిన చేయి. అయితే ఆమెకు అప్పుడప్పుడు కొత్త మనుషులు అవసరపడుతూంటారు. అందుకు కిషోర్ లాంటి వాళ్ళు సాయపడుతూంటారు. లిల్లీ పథకాలెంత పకడ్బందీగా వుంటాయో నేనే స్వయంగా చూశాను. అయిదారేళ్ళ పసిపాపలకు కూడా తను కోరిన విధంగా శిక్షణ ఇవ్వగల సామర్థ్యం ఆమెకున్నది.

నేను ఆ కాసెట్టె తీసుకుని జేబులో వేసుకుని—"ఇది యెప్పుడేనా నాకు అవసరపడుతుందేమోనని దగ్గరుంచుకుంటున్నాను. నీకు చెప్పకుండా మాత్రం దీన్ని ఉపయోగించనని హామీ ఇస్తున్నాను—" అన్నాను.

లిల్లీ నావంక చూసి—"ఇప్పుడేనా నీకు నా ప్రేమ మీద నమ్మకం కలగలేదా?" అన్నది.

"అంటే?" అన్నాను.

"నేను నిన్ను నిజంగా ప్రేమించాను. అందుకే నా వివరాలు నా నోటితో చెప్పాను—"

"నువ్వు ప్రేమతో నాకీ వివరాలు చెప్పలేదు. భయంతో—" అన్నాను.

లిల్లీ నవ్వి — "నాకు భయమా — అందులోనూ నువ్వంటే!" అన్నది.

"నా జేబులోని ఈ కాసెట్టే నీ భయానికి నిదర్శనం."

"నామీద నీకున్న అపోహను పోగొట్టి-నా ప్రేమను ఋజువు చేసుకోక తప్పదు—" అన్నది లిల్లీ.

అప్పుడు చూశాను నేను లిల్లీ అసలు ప్రతాపం.

నన్ను లొంగదీసి అశక్తుణ్ని చేయడానికి ఆమెకు సరిగ్గా రెండే రెండు నిమిషాలు పట్టింది. అంతవరకూ నేను మగాణ్ని, ఆమె ఆడది అని భావిస్తూ వచ్చాను. నా వెర్రిగానీ—ఓ పెద్ద స్మగ్లింగ్ గ్యాంగును నడుపుతున్న ఆడది సామాన్యురాలవుతుందా.

ఆమె నా భుజాలమీద, నడుం పక్కన, మోకాళ్ళకు పైన—మూడు దెబ్బలు వేసింది. తిరుగు దెబ్బతీసే అవకాశం నాకివ్వలేదు. నా వద్దనున్న కాసెట్టే తీసుకుంది. రికార్డర్లో వేసి ఆన్ చేసింది.

"నువ్వు టేప్ చేసిందంతా కానుకగా నీకే ఇచ్చేయాలనుకున్నాను. ఆ టేపు నన్నేమీ చేయలేదని నాకు తెలుసు. కానీ నువ్వు నా ప్రేమను అనుమానించావు. అందుకే మొత్తం చెరిపేస్తున్నాను—" అన్నది లిల్లీ.

5

కిషోర్ కిమ్మని లిల్లీ నాకో వాచీ ఇచ్చింది. దాన్ని భద్రంగా కిషోర్ కి అందజేశాను.

"ఎలా గడిచింది వారం రోజులూ!" అన్నాడు కిషోర్. అతడి ముఖం చూస్తూంటే ఎలా గడిచిందీ తెలిసినవాడిలాగే వున్నాడు.

నేను నవ్వాను.

"శ్రీలీ ఈజే స్వీట్ గర్ల్—" అన్నాడు కిషోర్.

అంటే అతడికి వ్యవహారం పూర్తిగా తెలుసునన్న మాట!

"నీ కళ్ళలో వెలుగు కనబడుతోంది. అదే నేను చూడాలనుకున్నది—" అన్నాడు కిషోర్ మళ్ళీ.

"థాంక్స్!" అన్నాను. "అన్నట్లు లత ఎలాగున్నది?"

కిషోర్ ముఖం అదోలా అయిపోయింది — "లత గురించి నువ్వు ఆలోచించక పోవడం మంచిది—" అన్నాడు.

"ఏమయిందో చెప్పు—" అన్నాను.

"లత ప్రవర్తన మంచిదికాదు. ఆమె బారినుంచి తప్పించుకోవడం నీ అదృష్టం. ఆమెకు చాలామంది పురుషులతో సంబంధం ఉన్నది. అయితే నీ ఒక్కడికి తప్ప ఆమె పరిచయస్థులందరికీ ఆమె గురించి తెలుసు—" అన్నాడు కిషోర్.

"నేనోసారి లతను కలుసుకుని మాట్లాడతాను. ఆమె అలా యెందుకు ప్రవర్తించిందో తెలుసుకోవాలి—" అన్నాను ఆవేశంగా.

"లతను కలుసుకోనడం నీవల్లకాదు — ఆమె ఈ లోకంలో లేదు—" అన్నాడు కిషోర్. అతడి ముఖంలో ఏ విధమైన భావమూ లేదు.

కూర్చున్నవాడిని చటుక్కున లేచి నిలబడి— "ఏమన్నావ్?" అన్నాను.

"లత ఆత్మహత్య చేసుకుంది—"

"ఆమె ప్రవర్తన మంచిదికానప్పుడు ఆత్మహత్య చేసుకోవాల్సిన అవసరమేముంది?" అనడిగాను.

"ఆమె రఘును పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకుంది. అతడికి తన గురించి తెలియదనుకుంది. అతడు తెలివిగా ఆమెను అనుభవించి తను వివాహితుడినని చెప్పాడు. అప్పుడామెకు ఏం చేయాలో తెలియలేదు. రఘు ఆమెకు ఉపాయం చెప్పాడు. నిన్ను ట్రాప్ చేయాలనుకున్నారు. కానీ నువ్వా ఆమెకు ముఖం తప్పించావు—" అన్నాడు కిషోర్.

"నేను ముఖం తప్పించలేదు. నువ్వే నన్ను బైటకు పంపావు—"

"నేను నా అభిప్రాయం చెప్పడంలేదు. లత ఏమనుకుని ఆత్మహత్య చేసుకున్నదో చెప్పాను—" అన్నాడు కిషోర్.

"లత చచ్చిపోతుందని తెలిస్తే నేనామెను వదిలివెళ్ళి వుండేవాణ్నికాదు. కలుసుకుని ధైర్యంచెప్పి ఉండేవాణ్ని—" అన్నాను దిగులుగా.

"ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకుంటుందని నేనూ అనుకోలేదు. వయసు తొందరలో కొన్ని తప్పులు చేసింది. ఆ తప్పులు సవరించుకోలేనని గ్రహించి నిరాశచెంది ఆత్మహత్య చేసుకుంది. ఈ దేశంలో ఆడది జాగ్రత్తగా వుండాలి. లేకుంటే లత గతే అందరికీ పడుతుంది—" అన్నాడు కిషోర్.

"వస్తాను కిషోర్—" అంటూ లేచాను.

"ఎక్కడికి బయల్దేరుతున్నావ్? కాసేపిక్కడేవుండు" అన్నాడు కిషోర్ జాలిగా నావంక చూస్తూ.

"ట్రెయిన్ దిగుతూనే నీ వద్దకు వచ్చాను. రూంకు వెళ్ళాలి—" అన్నాను.

కిషోర్ నవ్వి ఊరుకున్నాడు.

6

అయితే నేను నా గదికి వెళ్ళలేదు. నాలో ఆవేశం రగులుతున్నది. లత ప్రవర్తన మంచిదికాదని కిషోర్ చెప్పినప్పటికీ—నాకు మాత్రం రఘు పాత్ర ఇందులో చాలా ఉన్నదనిపిస్తున్నది.

ముందు రఘు అంతం చూడాలి!

రఘు చిరునామా నాకు పూర్తిగా గుర్తున్నది. అందుకే తిన్నగా బస్‌స్టాండుకు వెళ్ళాను. సరిగ్గా గంటలో రఘు ఊరు చేరుకున్నాను. అతడి ఇంటికి వెళ్ళాను. ఓ అందమైన యువతి తలుపు తీసింది.

"రఘు ఇంట్లో వున్నాడా?" అన్నాను.

"లేరు—" అన్నదామె.

ఆమె అన్నదాన్నిబట్టి ఆమె రఘు భార్య అని అర్థం చేసుకోగలిగాను. ఇంత అందమైన భార్య వుండగా రఘు మరో ఆడదాని బ్రతుకు బండలుచేశాడు. అయితే తప్పు కొంత లతలోనూ ఉన్నది.

"నేను లోపలకు రావచ్చా?" మర్యాదగా అడిగాను.

"మీరెవరు?" అన్నదామె.

"నేను లతకు స్నేహితుడిని—" అన్నాను.

"లత ఎవరు?" అన్నదామె.

"రఘుకు కాబోయే భార్య—"

ఆమె ఉలిక్కిపడి — "లోపలకు రండి—" అన్నది. కావాలని నేను గ్రహించలేదనుకున్నదో ఏమో తను చెప్పలేదు.

ఆమె అడగ్గా—లతను రఘు ప్రేమించినట్లూ—ఇద్దరికీ శారీరక సంబంధం ఏర్పడినట్లూ — ప్రస్తుతం ఆమె గర్భవతీ అనీ చెప్పాను.

ఆమె అంతా విని—"నేనెవరో మీకు తెలుసా?" అన్నది.

"తెలియదు—" అన్నాను.

"పోనీ ఈ యింట్లో యెందుకుంటున్నానో ఊహించు కోగలరా?" అన్నది.

నాలో సస్పెన్సు రేకెత్తించాలని ఆమె ప్రయత్నిస్తున్నదని గ్రహించాను. అందుకు నేనూ సహకరించాలనుకున్నాను.

"వయసుకు బాగా చిన్నవారిలాగున్నారు. మీరతడి చిట్టిచెల్లెలై ఉండాలి—" అన్నాను.

ఆమె ఈ పొగడ్తకు సంతోషించింది. ముఖం కాస్త ఎర్రబడింది. కానీ తొందరగానే తమాయించుకుని— "ఏ చెల్లెలైనా అన్నను మీరని మన్నిస్తుందా?" అంది.

"అరే—ఆ విషయం నేను గమనించనేలేదు—" అన్నాను.

"నేనాయన భార్యను—"

షాక్ తిన్నట్లు నటించాను.

"మీరామాత్రం ఊహించి వుండాల్సింది—" అన్నదామె.

"ఎలా వూహిస్తాను? రఘును నేను మర్యాదస్థుడిగా భావిస్తున్నాను. కేవలం పెళ్ళిమాటలకోసం వచ్చాను నేను—" అన్నాను.

ఆమె ముఖం అశోకలాగైపోయింది—"అది సాధ్య పడదని ఇప్పుడు గ్రహించారా?" అంది నెమ్మదిగా.

"ఎందుకు సాధ్యంకాదో తర్వాత ఆలోచిస్తాను. ముందు నేనతడితో చాలా మాట్లాడవలసి వున్నది—" అన్నాను కోపంగా.

"ప్లీజ్!" అన్నదామె అనునయంగా—"సాయంత్రం బీచికి రండి. అక్కడకు నేను మావారిని తీసుకుని వస్తాను—"

"ఇదేమైనా విహారయాత్రా బీచికి వెళ్ళడానికి...." అన్నాను.

"విహారయాత్ర కాదు. కానీ మేమిక్కడ నాలుగిళ్ళ మధ్య మర్యాదస్తుల్లా బ్రతుకుతున్నాం. ఆయనకిక్కడ మంచి పేరున్నది. ఇప్పుడు మీరిక్కడ రభసచేస్తే అది నలుగురికీ తెలిస్తే ఆయన నలుగురిలో తలెత్తుకోలేరు—" అన్నదామె.

"నలుగురిలో తలెత్తుకోలేనిపని చేశాక తప్పదుకదా!" అన్నాను.

"నాకు వారిమీద నమ్మకమున్నది. మీరాయనన్న పొరపాటు చేసుకుని వుండాలని నా అనుమానం—" అన్నదామె.

"హిందూదేశంలో ప్రతి భార్యా ఈ విధంగా అనుకోవడంవల్లనే ప్రతి భర్తా తప్పులు చేస్తున్నాడు. ఫలితంగా ఆడదే నష్టపోతున్నది—" అన్నాను.

"ఒక్క క్షణం ప్లీజ్!" అన్నదామె —"మీరు నాణేనికి ఒకవైపు మాత్రమే చూస్తున్నారు. ఆడది భర్తను అనవసరంగా అనుమానించడంవల్ల కూడా ఎన్నో సంసారాల్లో కలతలు రేగుతున్నవన్న విషయమూ మీకు తెలిసే వుంటుంది—"

"అంటే?"

"మీరు లతకు స్నేహితిడినని చెప్పారు. ఆ అమ్మాయి ప్రేమించి మోసగించబడితే—మావారివద్దకు రావడానికి ఆమెకు అయిన వాళ్ళెవ్వరూ లేరా?"

"వున్నారు. కానీ అయిన వాళ్ళతో చెప్పుకునేందుకు ఆమె మొహమాట పడింది—" అన్నాను.

"అంటే ఆమెకు అయినవాళ్ళతోకంటె మీతో యెక్కువ చనువు ఉన్నదన్నమాట—అందుకు కారణం ఏమిటి? మీరిద్దరూ చిన్ననాటి స్నేహితులా?"

"కాదు...." అన్నాను.

"పోనీ మీ యిరువురిదీ హఠాత్తుగా ఏర్పడిన అన్నా చెల్లెళ్ళ బంధమా?"

ఏం జవాబు చెప్పాలో నాకు తెలియలేదు.

"జవాబేం చెప్పాలో ఆలోచిస్తున్నారా?" అన్నదామె.

"మీకు నిజం చెప్పేస్తున్నాను. ఆమెను నేను ప్రేమించాను. ఆమె నన్ను ప్రేమించినదీ లేనిదీ తెలియదు. ఆమెకు నా ప్రేమ గురించి చెప్పి పెళ్ళి చేసుకోవాలనుకున్నాను. ఈలోగా ఈ విషయం తెలిసింది. ఇప్పుడైనా ఆమె నన్ను పంపలేదు. నా లతకు జరిగిన అన్యాయానికి నాలో కలిగిన ఆవేశం నన్నిందుకు ఆయత్త పరిచింది—" అన్నాను.

"ఆయన తనకు అన్యాయం చేసినట్లు లత మీకు చెప్పిందా?"

నాకు చిరాకేసింది — "ఇవన్నీ మీ రెందుకడుగుతున్నట్లు?" అన్నాను.

"ఎందుకంటే...." అని ఆగిందామె—"మీరు చెప్పిన ఊళ్లోనే లత అనే ఆమె వున్నదనీ ఆమెకు అన్యాయం

జరిగితే తను రక్షించలేకపోయాననీ ఆయన కొద్దిరోజులుగా నావద్ద బాధపడుతున్నారు....”

“ఆ అన్యాయం తనవల్లనే జరిగిందని ఆయన చెప్ప లేదా?”

“ఆయన లతకు అన్యాయం చేస్తారని నేననుకోవడం లేదు....”

“ఎందుకని?”

“ఆయన వావివరసలు పాటించని మనిషి కాదు. లత ఆయన పినతండ్రి కూతురు—” అన్నదామె.

నేను చటుక్కున లేచి—“సరే—ఆయన్ను బీచీవద్ద కలుసుకుంటాను—” అన్నాను. సంకేత స్థలం ఆమె చెప్పింది.

7

రఘు భార్యను నేను పూర్తిగా నమ్మలేదు. నన్ను తాత్కాలికంగా వదిలించుకునేందుకామె నాకు చాలా పెద్ద అబద్ధం చెప్పిందని అనుమానంగా వున్నది.

బీచివద్ద కూర్చుని ఆలోచిస్తున్నాను. రఘుకీ లతకూ శారీరక సంబంధమున్నదనడానికి నా వద్ద తిరుగులేని సాక్ష్యమున్నది. రఘు భార్య నమ్మినా నమ్మకపోయినా—వారిరువురి విషయంలో నేను ప్రత్యక్ష సాక్షిని.

టైము సరిగ్గా ఆరయింది. తలెత్తి చుట్టూ చూశాను. దగ్గర్లోనే ఆమె కనిపించింది. ఆమె పక్కనే రఘు వున్నాడు. ఆమె నన్ను చూపిస్తోంది. రఘు నన్ను గుర్తు పట్టినట్లు లేదు.

ఎలా గుర్తుపడతాడు? మేమిద్దరం ఒకేసారి ఒకరి కొకరం యెదురుపడి ముఖాముఖీ చూసుకున్నాం. ఒక అపరిచితుడిలా అతడు నన్ను చూశాడు. అతడి ముఖం

గుర్తించుకోవడంకోసమే నేనతణ్ని చూశాను.

ఇద్దరూ నన్ను సమీపించారు.

అతడు నన్ను చూస్తూనే-"మిమ్మల్నెక్కడా చూసిన గుర్తులేదు ..." అన్నాడు.

ఇద్దరూ కూర్చున్నారు. ఆమె నాతో — "మీరు చెప్పిన వేమీ నేనీయనకు చెప్పలేదు. మీరు తనను కలుసుకోగోరినట్లు చెప్పాను—" అన్నది.

నాకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. అందుకే కాబోలు అతడి ముఖం ప్రసన్నంగా వున్నది. నేనేమి చెప్పబోతున్నానో అతడికేమీ తెలియదనే అనిపిస్తున్నది.

"అయితే మళ్ళీ మొదలుపెట్టాలా?" అన్నాను.

"అవసరంలేదు—" అన్నదామె—"నేను మిమ్మల్ని బీచివద్ద వుండమని యెందుకు చెప్పానో తెలుసా?"

తల అడ్డంగా ఊపాను.

"నాకు ఆవేశం యెక్కువ. మనసులోని కోపం మాటల్లో పోతే తప్ప నేను త్వరగా మామూలు మనిషిని కాలేను. అందుకని ఈయన్ను మీ యెదురుగా పెట్టి బీచివద్ద కడిగేయాలనుకున్నాను. ఇక్కడ ఎంత గట్టిగా మాట్లాడినా బాధలేదు—ఎవ్వరూ వినరు!"

అప్పుడు నేను అసలు సిసలు భార్యను చూశాను.

ఆమె ఆగ్రహావేశాలతో భర్తను నానా మాటలూ అన్నది. ఆమె అన్నదాన్నిబట్టి నేను గ్రహించిన కథ ఇది.

లత తలిదండ్రులకు ఒక్కతే కూతురు. ఆమెకు అన్నదమ్ములు, అక్కచెల్లెళ్ళు లేకపోవడంవల్ల తోడుకోసం మహాతాపత్రయపడేది. ఆమెకు రఘు చాలా నచ్చాడు. అతడితో చాలా చనువుగా వుండేది. అతడామెను

చెల్లాయ్ అనేవాడు. ఆమె అతనిని అన్నయ్యా అనేది. అయితే వారి అనుబంధం సినిమా అన్నా చెల్లెళ్ళ అనుబంధంలా ఎబ్బెట్టుగా ఉండేది.

లత తండ్రి రఘు తండ్రికి ఏదో దూరపు వరుసలో తమ్ముడవుతాడు తప్పితే అసలు తమ్ముడు కాడు. అందువల్ల వాళ్ళ అన్నా చెల్లెళ్ళ బంధం కూడా బలహీనమైన దేనని బంధువర్గాల్లో కొందరనుకునేవారు. దానికి తోడు లత తలిదండ్రులిద్దరూ ఆమెకు పదిహేనేళ్ళప్పుడు కారు యాక్సిడెంట్లో మరణించడంవల్ల ఆమె వారి ఇంటనే వుండవలసి వచ్చింది. ఆమె పేరున బ్యాంకులో డెభ్భై వేల రూపాయలకు డిపాజిట్ వున్నది. అయినప్పటికీ ఈ అన్నా చెల్లెళ్ళ బంధంలోని అతి ఎన్నో అపార్ధాలకు దారి తీసింది.

“అంతగా అదంటే నీకంత ఇష్టమైతే దాన్నే పెళ్ళి చేసుకో—తప్పులేదు—” అని కూడా రఘు తండ్రి ఓసారి అతడితో అన్నాడు.

“ఓ అన్న చెల్లెల్ని పెళ్ళాడతాడా?” అన్నాడు రఘు.

వారి బంధం అపార్ధం చేసుకోబడ్డదని వారిరువురూ అంటారు. ఏమైతేనేం లతకు పెళ్ళి సంబంధాలు కుదరడం లేదు. ఆమెకు చాలా చెడ్డ పేరు వచ్చింది. ఆమె కారణంగా ఆ కుటుంబానికి ఇబ్బందిగా వున్నది. ఆమెకా యింట్లో గౌరవంలేదు. రఘు ఒక్కడే ఆమెను ఓదార్చేవాడు.

చివరకు లత మేజరుకాగానే ఆ యిల్లు వదిలిపెట్టి తన దారి తను చూసుకుంది. అయిన వాళ్ళంతా వుండి ఆమెకు యెందుకూ కొరగాకుండా పోయారు. రఘు

తానొక్కడూ వెళ్ళి ఆమెను చూసి వస్తూండేవాడు. అది తెలిసి తండ్రి కంగారుపడి అతడికి తొందరగా వివాహం జరిపించేశాడు. అతడి భార్య సరసకు చూచాయగా ఈ విషయాలు తెలుసు. అయితే ఆమె భర్తను నమ్మింది. ఈ రోజులో ఆ నమ్మకం తప్పయింది. తన ఆగ్రహాన్ని ప్రదర్శించిందామె.

ఆమె కాస్త శాంతించాక — "మీరేమిటి ఏం చెప్పాలో నేను తెలుసుకోవచ్చా?" అన్నాడు రఘు తాపీగా.

అతడి ముఖం చూస్తూంటే నిమ్మకు నీరెత్తినట్లున్నాడు. ఎంతకైనా తగినవాడనిపించింది. ఆ రోజు హోటల్లో లతను అంత దుఃఖంలో బయటకు పంపినపుడూ అతడి ముఖం అలాగే వున్నది.

నేను లాడ్జిలో అతడినీ లతనూ కలిపి చూడడం, నేను విన్నవారి సంభాషణ చెప్పాను.

రఘు నిట్టూర్చి — "మీరు చూసినదేమిటి — అర్థం చేసుకున్నదేమిటి— ఇలాంటి అపార్థాలతో నే ఎందరో మా జీవితాలను నరకం చేస్తున్నారు—" అన్నాడు.

"నాది అపార్థం. అర్థం మీరు చెప్పండి—" అన్నాను.

"లత ఓ మోసగాడి వలలో చిక్కుకుంది. మోసపోయింది. ఆ మోసగాడినుంచి తనను రక్షించమని వేడుకునేందుకు నా వద్దకు వచ్చింది. ఆ మోసగాడికి సంబంధించిన కొన్ని రహస్యాలు నాకు తెలుసు. అవి బయటపెడతానని బెదిరించి వాడిని తనతో పెళ్ళికి ఒప్పించమంది. ఆ పని నావల్ల కాదన్నాను. అయితే తన బ్రతుకు అన్యాయమై పోతుందంది. కాని నేను ఏం చేయను?"

"నువ్వెంతగానో ఆమెను ప్రేమించావుగదా—ఆమె కోసం ఆమాత్రం చేయలేవా?" అన్నాను వెటకారంగా.

అతడూ సంబోధనమార్చి — "మిస్టర్! నేను లతను అభిమానించినప్పటికీ — అంతకంటె యెక్కువగా నా జీవితాన్ని ప్రేమిస్తున్నాను. నా జీవితంలోకి సరసువచ్చి నప్పట్నించీ—అది మా యిరువురికీ మరింతగా పరిమితమై పోయింది—" అన్నాడు.

"ఆమెను కాపాడ్డంలో అంత ప్రమాదమున్నదా?"

"మాస్కో వెళ్ళి బ్రెజ్నేవ్‌ను తిడితే ప్రమాదముం టుందా అన్న అనుమానం యెవరికైనా వుంటుందా?"

"దానికీ దీనికీ సంబంధ మేమిటి?" అన్నాను.

"అయితే కిషోర్ సంగతి నీకు తెలియదన్న మాట!"

కిషోర్ పేరు వింటూనే ఉలిక్కిపడి—"కిషోర్ — అంటే ఏ కిషోర్ ...." అన్నాను.

అతడు చెప్పిన వివరాలు నా స్నేహితుడు కిషోర్‌కు సరిపోయాయి. ఆ తర్వాత నాకు నోటమాట రావడానికి కొంతసేపు పట్టింది.

రఘు చెప్పుకుంటూ పోయాడు. లత కిషోర్‌ని ప్రేమించింది. అతడూ తన్ను ప్రేమించాడని నమ్మింది. ఓ బల హీన క్షణంలో అతడికి లొంగిపోయింది. తర్వాత ఆమెను కిషోర్ వివాహం చేసుకుందుకు నిరాకరించాడు. ఆమె రఘు సాయం కోరింది. కిషోర్‌కు భయపడి అతడు నిరాక రించాడు.

అతడు చెబుతూంటే నేను వినడంలేదు. ఆలోచి స్తున్నాను. ఇందులో కిషోర్ పాత్ర నిజంగా వున్నదా? అతడే ఆమెను మోసం చేశాడా? అందుకే నన్ను పొరుగూరు పంపేశాడా?

నేను కిషోర్‌తో యేమన్నాను? వారం రోజుల్లో ఆమె ఆత్మహత్య చేసుకుంటే అందుకు కారకుడైనవాడి బ్రతుకు బయట పెడతానని! లతను నేను కలుసుకుంటే అసలు నిజం నాకు తెలిసి బయటపెడతానని కిషోర్ భయపడ్డాడా?

"నువ్వు చెప్పింది నిజం కావచ్చు. కానీ నమ్మదగ్గదిగా లేదు—" అన్నాను నేను రఘుతో.

"అన్నీ లత చేతే సీతా, సరసుతా కూడా చెప్పిస్తాను...."

"ఇంకా లత యెక్కడుంది రఘూ — ఆమె జరిగిన అన్యాయానికి తట్టుకోలేక ఆత్మహత్య చేసుకున్నది—" అన్నాను.

రఘు తెల్లబోయాడు. తర్వాత అతడు ముఖం చేతులలో కప్పుకుని ఏడ్వనారంభించాడు. అప్పుడు సరసు ప్రేమగా అతడితో అన్నది—"నా కోసం మీరు లతను కాపాడగలిగీ కాపాడలేదు. ఇది నేను జీవితాంతం గుర్తుంచుకుంటాను—"

రఘు ఇంకా ఏడుస్తూనే వున్నాడు.

అప్పుడామె నావంక తిరిగి — "మీ పగ ఇప్పుడా కిషోర్ మీదకు మళ్ళి వుండవచ్చు. కానీ ఆ కిషోర్ వద్ద ఈయన పేరు చెప్పి మా జీవితాల్లోకి తుఫాను తీసుకు రాకండి. పోయిన లత యెలాగూ బ్రతకదు—" అన్నది.

నేను లేచాను.

నా మనసంతా అయోమయంగా వున్నది.

లతను కులట అన్నాడు కిషోర్. రఘువల్ల ఆమె మోసపోయిందని తననుకున్నాడు. కిషోర్ ఆమెను మోస

గించాడని రఘు అంటున్నాడు.

ఇందులో ఏది నిజం?

8

బస్సు దిగుతూనే గదికి వెళ్ళాను. గదిలో మూడు ఉత్తరాలున్నాయి. ఒకటి నాన్నగారి దగ్గర్నుంచి. మిగతా రెండింటిపైనా దస్తూరీ చూడగానే మనసేదోలా అయిపోయింది. ఆ దస్తూరీ లతది!

అంటే లత నాకు ఉత్తరాలు రాసిందన్నమాట. అప్పుడు నేనూహించలేను.

ఒక ఉత్తరం చిన్నది.

"మైడియర్!

జీవితంలో అనుకోనివిధంగా మోసపోయాను. నీతో అర్జంటుగా మాట్లాడాలి. ఎల్లుండి "కోరుకున్న మొగుడు" పిక్చర్‌కి మొదటి ఆటకురా— అన్నీ అక్కడ మాట్లాడుకుందాం—

నీ
లత."

రెండో ఉత్తరం కాస్త పెద్దది.

"మైడియర్!

నువ్వు రాలేదు. నీ ఉనికి కూడా తెలియనివ్వకుండా ముఖం చాటేసి నీ మగబుద్ధిని ఋజువు చేసుకున్నావు. ఒకసారి జీవితంలో మోసపోయాక అది తెలిసి నీ జీవితంలోకి నేను ప్రవేశిస్తానని భయపడ్డావనుకుంటాను. ఈ లతను నువ్వు తప్పుగా అర్థంచేసుకున్నావు.

నీకు నామీద ప్రేమ ఉన్నదని తెలుసు. అది ఇంకా వుంటుందని నేననుకోవడంలేదు. ఈ ఉత్తరం నీకు అందే సమయానికి నేను నీకు అందని

చోటుకు వెళ్ళిపోతాను.

అయితే ఒక చిన్న మనవి. నా దుర్గతికి కారకుడు కిషోర్. చాలా తెలివిగా వాడు నన్ను మోసగించాడు. వాడి మోసంలో భయంకరమైన స్వార్థమున్నది. వాడి వివరాలు ఈ ఉత్తరంలో ఇస్తున్నాను. నాకు అయినవాళ్ళ శక్తి వుండీ కిషోర్ జోలికి వెళ్ళడానికి భయపడ్డారు. నువ్వేదో చేస్తావన్న ఆశ నాకు లేదు. ఏదో ఓ రాయి విసిరి చూస్తున్నాను. అంతే! నీకింకా నామీద ప్రేమ మిగిలి వుంటే — ఆ రాక్షసుడు కిషోర్ గుట్టుకు బయటపెట్టు.. అదొక్కటే నిన్ను కోరేది!

మరి నీనుంచి శాశ్వతంగా సెలవు తీసుకోనా?

నీకేమీ కాని

లత.''

ఉత్తరం చదవగానే నా పిడికిళ్ళు బిగిశాయి.

కిషోర్ నాకెంత మిత్రద్రోహం చేశాడు?

అంటే రఘు చెప్పిందంతా నిజం.... అనవసరంగా నేనతడిని అనుమానించాను. అతడి కాపురంలో నిప్పులు పోయాలనుకున్నాను.

కిషోర్ ఆయువుపట్టు చాలా తెలుసు నాకు. బయట పెడితే?

కిషోర్ ప్రమాదకరమైన మనిషి. లతను చిన్నప్పట్నుంచీ యెవరెన్ని విధాల అపార్థం చేసుకున్నా లెక్క చేయక ప్రాణానికి ప్రాణంగా చూసుకున్న రఘు— కిషోర్‌కి భయపడి ఆమెను ఆత్మహత్య చేసుకోనిచ్చాడు.

అంటే కిషోర్ యెంతటి ప్రమాదకరమైన మనిషి.....

అయినా నేను లెక్క చేయదల్చుకోలేదు. అప్పటి

కప్పుడు కిషోర్ దగ్గర వెళ్ళాలనుకున్నాను.

అప్పుడు నేను నాకు వచ్చిన మూడో ఉత్తరాన్ని గమనించాను.

నాన్నగారు వ్రాశారది. అంతవరకూ చదవనేలేదు. కవరు చించి ఉత్తరం తీశాను.

"చిరంజీవి బుచ్చిని దీవించి వ్రాయునది—" నాన్న యెప్పుడూ నన్ను బుచ్చి అనే పిలుస్తాడు. ఉత్తరాల్లోనూ అలాగే వ్రాస్తాడు. ఏమిటో ఆ సంబోధన చూడగానే మనసేదోలాగైపోయింది. ఒక్కసారిగా నా వయసు తగ్గిపోయి చిన్నపిల్లవాడినైపోతాను.

"నీవు తక్షణం నీ ఉద్యోగానికి రాజీనామా చేసి ఇక్కడకు రావలసింది. నీకో మంచి పెళ్ళి సంబంధం వచ్చింది. అమ్మాయి కుందనపు బొమ్మ. వారిది లక్షల ఆస్తి. కొత్తగా మన ఊరు వచ్చి స్థిరపడ్డారు. వారూ మనం ఏక కుటుంబంగా కలిసిపోయాం. తలిదండ్రులకు ఒక్కతే కూతురు...."

ఉత్తరం చదువుతూంటే నాకు మతిపోయినట్లయింది. లత గురించి బెంగపడుతూ నేనావేశపడుతూంటే ఈ ఉత్తరం నామీద నీళ్ళు చిలకరించినట్లయింది.

ఒకప్పుడు లతకోసం ఏమైనా చేయాలనుకున్నాను. ఇప్పుడు లత లేదు. అయినా నా ప్రేమని నిరూపించుకునేందుకు లత అవకాశమిచ్చింది. కానీ లత నాకోసం ఏమిచేసిందని నేనామెకోసం ఏమైనా చేయాలి? చిన్నతనంనుంచీ చెల్లిగా ప్రేమించిన రఘు చేయలేని త్యాగం నేనెందుకు చేయాలి? చేసి మాత్రం ప్రయోజనమేమిటి? ఇప్పుడు లత యెలాగూ లేదు.

నేను కిషోర్ వద్దకు వెళ్ళాను. అతడు నన్ను చూసి తడబడ్డాడు.

"రఘును కలిశావా?" అన్నాడు.

"లేదు. లత నాకు ఉత్తరం వ్రాసింది. అది చదివాక అతడిని కలవాల్సిన అవసరం లేదనిపించింది-" అన్నాను.

"మరి నన్నెందుకు కలుస్తున్నావు?" అనుమానంగా అడిగాడు.

"లత మోసపోయింది నీ వల్లనే అని నాకు తెలిసిపోయింది—"

"అయాం సారీ—" అన్నాడు కిషోర్.

"కిషోర్! ఇలా ఎందుకు చేశావ్?" అన్నాను.

"లతను నువ్వు ప్రేమించావని నాకు ముందే తెలిసి వుంటే ఈ పని జరిగుండేది కాదు. నువ్వు నాకా విషయం యెన్నడూ చెప్పలేదు—" అన్నాడతను.

"నేనడుగుతున్నది మిత్ర ద్రోహం గురించి కాదు. లతకెందుకు ద్రోహం చేశావని!" అన్నాను నెమ్మదిగా.

"ఆ విధంగా చెప్పాలంటే నేను నీకు ఉపకారమే చేశాను. లత నిజంగా మంచిది కాదు. సమాజంలో నాకున్న హోదాను, పలుకుబడిని ఆమె ప్రేమించింది. నన్ను పెళ్ళాడాలనుకుంది. ఓ రోజున ఏకాంతంలో నన్ను ప్రోత్సహించి, రెచ్చగొట్టింది. మోసపోయింది ఆమె కాదు— నేను!"

"ఏమైతేనేం—చివరికి నష్టపోయింది ఆమె కదా!" అన్నాను.

"నన్ను మోసం చేయాలనుకున్న వారందరూ నష్టపోతారు—" అన్నాడు కిషోర్.

"కానీ యెల్లకాలం అసాధ్యపడదు...."

"ఏమిటి నువ్వనేది? లత గురించి నువ్వు నాకు ఎదురు తిరుగుతావా?" అన్నాడు కిషోర్.

"నేను మిత్రద్రోహం గురించి మాట్లాడలేదు. నువ్వు చేసుకునే ఆత్మవంచన గురించి చెబుతున్నాను...."

కిషోర్ కోపంగా—"నువ్వు నన్నేమైనా చేయగలనను కుంటున్నావేమో—నీ జీవితం నా గుప్పిట్లో వున్నది—" అన్నాడు.

"నేను నీ గురించి ఆలోచించను కూడా ఆలోచించను. ఇప్పుడు నేనిక్కడికి యెందుకు వచ్చాను? నేనీ ఊరువదిలి వెడుతున్నాను. నీ ఆశీర్వచనం కావాలి—" అంటూ నాన్నగారి ఉత్తరం గురించి చెప్పాను.

"వెరీ గుడ్—ఐ విష్ యూ ఆల్ ది బెస్ట్!" అన్నాడు కిషోర్.

9

నాకు పెళ్ళయి మూడు సంవత్సరాలయింది. జీవితం సుఖంగా కొనసాగిపోతున్నది. కిషోర్ మళ్ళీ నా జోలికి రాలేదు.

అనుకోకుండా కారు చెడిపోవడంవలన ఆ ఊళ్ళో ఆగవలసి వచ్చింది.

ఆ ఊరు నాకు బాగా గుర్తున్నది. నిజం చెప్పాలంటే నాకు ఆ ఊరి పేరు వినగానే లిల్లీ గుర్తొస్తుంది. లిల్లీతో గడిపిన వారం రోజులూ నేను మరిచిపోలేను. మగవాడిని ఎలా సుఖపెట్టాలో ఆమెకు తెలిసినంత బాగా కనీసం నా భార్యకు తెలియదని నేను ఒప్పుకోక తప్పదు.

కారును గ్యారేజిలో వదిలి సేఠ్ దుర్గాదాస్ షాపుకు వెళ్ళాను. అది కాకతాళీయమో ఏమో మరి—అప్పుడే ఒకతను దుర్గాదాస్‌తో — "నన్ను లిల్లీ పంపింది!"

అన్నాడు. దుర్గాదాస్ అతడికి ఏదో ప్యాకెట్ ఇచ్చాడు.

ఆ తర్వాత ఏం జరుగుతుందో నాకు తెలుసు. అతడు సాయంత్రం దాకా ఇల్లు చేరుకోడు.

నా మనసు లిల్లీవైపు లాగింది.

ఇప్పుడు ఇంట్లో లిల్లీ ఒంటరిగా ఉంటుంది. ఒక్కసారి నేను వెడితే ఏం చేస్తుంది? నాతో ఏమని మాట్లాడుతుంది.

సాయంత్రందాకా కారు సిద్ధం కాదు. అంతవరకూ లిల్లీతో కాలక్షేపం చేయాలనుకున్నాను.

ఆమె ఇంటికి వెళ్ళాను. లిల్లీయే స్వయంగా వచ్చి తలుపు తీసింది. ఇంట్లో ఇంకెవ్వరూ లేరు.

"గుర్తున్నానా?" అన్నాను.

ఆమె తల ఊపింది.

"నీతో గడిపిన ఆ వారం రోజుల అనుభూతి ఈ జన్మకు సరిపోతుంది—" అన్నాను ఆమె వంకనే పరిశీలనగా చూస్తూ.

ఆమె మాట్లాడలేదు.

"మరో జన్మకు సరిపడ అనుభూతులకోసం ఇక్కడకు వచ్చాను—" అన్నాను.

ఆమె మాట్లాడలేదు.

నేనామెను సమీపించి—"ఏళ్ళు గడిచినా నీ వంటి నునుపులో యేమీ మార్పులేదు—" అన్నాను.

అప్పటికీ ఆమె మాట్లాడలేదు.

"మాట్లాడవేం లిల్లీ!" అంటూ ఆమెను సమీపించి ఆమె మేలి ముసుగును తొలగించి ఉలిక్కిపడ్డాను.

ఆమె లిల్లీ కాదు.

నేను చనిపోయిందని భావిస్తున్న లత!

"లతా!" అన్నాను ఆశ్చర్యంగా.

"నా పేరు లత కాదు. లిల్లీ!" అన్నదామె.

"ఏమిటీ మాయ?" అన్నాను అర్థంకాక.

"లత నీకో ఉత్తరం రాసింది. దానిమీద వెంటనే నీవు చర్య తీసుకునివుంటే లత లిల్లీగా మారివుండేది కాదు...."

"లత లిల్లీగా మారడమేమిటి?"

"లిల్లీలకోసమే కిషోర్ ఆడపిల్లలను మోసం చేస్తూంటాడు. మోసపోయిన ఆడదానికి వేరేదారి లేకుండా చేసి అప్పుడు తన నీడలో శిక్షణ ఇస్తాడు. ఈ యింట్లో లిల్లీ వుండదు. ఈ యింట్లో వుండే ఆమె పేరు లిల్లీ! నెల నెలా ఇక్కడి లిల్లీ మారుతూ వుంటుంది. మారిన లిల్లీ మరో ఊళ్ళో రోజీ అవుతుంది...."

"లతా-నిన్నీ నరకంనుంచి తప్పిస్తాను...." అన్నాను.

"నన్ను లతా అనకు. నన్నిక్కణ్ణించి తప్పించడం నీవల్ల కాదు. తప్పుకోవడం నాకు క్షేమంకాదు—" అన్నది లత.

"నేను బలవంతంగా నిన్నిక్కణ్ణించి తీసుకునిపోయి నీకు మంచి వరుణ్ని చూసి...."

"నేనింకా యేదో అనబోతుంటే — నీలో అంత సంకల్ప బలముంటే అందుకు ప్రేమ కారణమయుండాలి. నీలో అంత ప్రేముంటే ఈనాడు నేనిలా మారి వుండే దాన్ని కాదు. ఇప్పుడు నేను నీకంటే బలవంతురాల్ని— నన్ను బలవంతంగా ఇక్కణ్ణించి తీసుకుని వెళ్ళడం నీవల్ల కాదు—" అన్నది లత.

హఠాత్తుగా నాకు ఆనాటి లిల్లీ గుర్తుకు వచ్చింది.

ఆమె నా దగ్గరనుంచి కాసెట్టేను యెంత సులభంగా లాక్కుంది?

నేను మారు మాట్లాడకుండా అక్కణ్ణించి బయట పడ్డాను.

తనచుట్టూ జరిగే అన్యాయాలను పట్టించుకోకుండా తన బ్రతుకు బ్రతికే సామాన్యుడు భారత పౌరుడు. నేను భారత పౌరుణ్ణి!

—:ఐ పో యిం ది:—